

بسترهای محیطی
نامساعد و طرد کننده،
همانند موج موافق،
این قربانیان بدون
فردا را بالقوه به سوی
کجروی و ناهنجاری های
اجتماعی سوق می دهد

بمب های آماده انفجار

اتباع غیرمجاز مانند بمبی آماده انفجار هستند و این مسأله هر آن می تواند جامعه را دچار آسیب و بحران های اجتماعی کند. وجود افرادی که هویت شهروندی ندارند به طور قطع از هیچ گونه حقوق قانونی و شهروندی نیز برخوردار نیستند؛ از این رو وجود پناهندگان غیرقانونی به عنوان یکی از چالش ها و معضلات جدی در ایران به شمار می آید.

بار منفی مشکلاتی که این افراد برای کشور رقم می زنند بیشتر از جنبه های مثبت حضورشان است؛ زیرا پناهندگان غیرمجاز و پنهان در برنامه ریزی های اجتماعی و اقتصادی دیده نمی شوند. این نادیده گرفته شدن در آینده، ریشه های معضلات بعدی را شکل می دهد. حتی شاید وجود اتباع خارجی به عنوان نیروی کار، آسیب های ملموسی را به جامعه تحمیل نکند اما ازدواج و افزایش جمعیت این گروه های اجتماعی، جامعه را دچار مشکلات مضاعف و پیش بینی نشده ای می کند.

اولین مسأله ای که دولت با آن روبه روست فراهم نبودن زمینه ورود کودکان بدون هویت رسمی به مدرسه است. درواقع این مهمانان ناخوانده به شکل ساختاری مورد بی مهری اجتماعی قرار می گیرند.

بسترهای محیطی نامساعد و طرد کننده، همانند موج موافق، این قربانیان بدون فردا را بالقوه به سوی کجروی و ناهنجاری های اجتماعی سوق می دهد؛ چرا که این کودکان از فرصت های برابر آموزشی و تربیتی نسبت به همسالان خود بی بهره اند. اعتیاد، تکدیگری، جیب بری و... از جمله بزهکاری هایی است که گریبان این افراد را می گیرد. کوچه ها و خیابان های شهرمان بستر مناسبی برای ارتکاب آنها توسط این کودکان می شود.

افراد بی هویت در رقابت با همسالان طبقات بالاتر خود، ناکام و تحقیر می شوند و می بازند، این فرزندان شکست خورده و محروم از مدارس، ارزش های هنجاری حاکم بر جامعه را نادیده می گیرند. این افراد برای جبران ناکامی خود در رقابت برای دستیابی به پایگاه های ستایش برانگیز و جامعه پستند، خرده فرهنگ بزهکاری را تأسیس می کنند که نظام ارزشی آن درست نقطه مقابل نظام ارزشی جامعه است؛ زیرا فعالیت و رقابت در گروه های بزهکار برای آنها ثمربخش است.

وجود اتباع غیرمجاز در کشور ذاتا بحران زاست؛ زیرا این گروه های اجتماعی فاقد هرگونه هویت شهروندی هستند؛ در واقع طرد شدن و به رسمیت نشناختن افراد در جامعه از عوامل مهم کجروی های اجتماعی است، لذا آنها راه پیشگیری از آسیب های اجتماعی، تسریع در روند بازگشت پناهندگان غیرقانونی و ممانعت از ورود اتباع غیرمجاز جدید است.

دکتر مصطفی
آب روشن

جامعه شناس

بوده است. همه این موضوعات زمانی پر اهمیت می شود که بدانیم دو میلیون و ۳۰۰ هزار تبعه افغانستانی غیرمجاز و فاقد هویت در ایران داریم که از نظر امنیتی و انتظامی موضوع مهمی است. اگر یک تبعه غیرمجاز دست به ارتکاب جرم بزند، به راحتی می تواند از مرزهای شرقی خارج شود و به کشورش بازگردد و با توجه به حضور طالبان در کشور افغانستان احتمال استرداد او نزدیک به صفر است. این هفته به مهم ترین جرایم اتباع غیرمجاز در ماه های اخیر پرداخته و با مرور چند پرونده مهم، ریشه های جرایم آنها را بررسی می کنیم.

روزها ارتکابش توسط اتباع غیرمجاز جنجالی شده، اذیت و آزار زن و دختران است. در تازه ترین پرونده نیز هفته گذشته وی کارآگاهان پلیس آگاهی دستگیر شد که به بیش از شش زن در حاشیه بزرگراه های تهران تجاوز کرده است. همه چیز یکی از پارک های شمال تهران آغاز شد. مردی شیطان صفت چند زن را بین شمشادها و کنار بزرگراه و حتی درون اتافک رد آزار و اذیت قرار داده بود. تیم جنایی تحقیقات خود را آغاز کرد و به یک نهمیان پارک در شمال تهران رسید.

بیش از ۱۰ زن برای شکایت به پلیس آگاهی آمدند اما تعدادی از آنها مدعی شدند مرد دستگیر شده تفاوت هایی در قد، چهره با مرد آزارگر دارد. همین موضوع کافی بود تا کارآگاهان احتمال دهند با آزارگر دیگری در تهران روبه رو هستند. فاشات در این مورد ادامه داشت، زن جوانی به پلیس آگاهی مراجعه و از سقط جنینش خبر داد و در شکایتی مدعی شد بزرگراه حکیم در حال رفتن به خانه بودم که مردی با لهجه افغانستانی به من نزدیک شد. او بعد از این که ساعت پرسید و را دادم چاقو را زیر گلویم گذاشت و مرا میان شمشادها برد و مورد آزار و اذیت قرار داد سپس سوار یک موتورسیکلت قرار کرد. رفتار این فرد باعث شد جنینم سقط شود.

ن سرخ کافی بود تا کارآگاهان خود را در یک قدمی مرد آزارگر ببینند. با بررسی شماره پلاک موتورسیکلت، صاحب آن دستگیر شخص شد او هیچ نقشی در اذیت و آزار نداشته و در روز حادثه موتورسیکلت در اختیار کارگرش به نام خلیل بوده است. مه مشخص شد خلیل از محل کارش فرار کرده است، اما دو ساعت بعد در یکی از محلات تهران از سوی مأموران پلیس بر شد.

او به پلیس آگاهی، شش نفر از شاکیان او را به عنوان مرد آزارگر شناسایی کردند. در حالی که شواهد از آزار زن توسط مرد بایات دارد، او در تحقیقات منکر جرایمش شد و تحقیقات از او در پلیس آگاهی تهران ادامه دارد.

به صد فقره سرقت اعتراف کرد که مشخص شد پنج شش نفر از شاکیان او را شناسایی کرده اند. او در مقابل سوالات قاضی دادگاه ادعا کرد شاکیان را نمی شناسد اما مشخص شد تمام شاکیان او را در دادسرا و پلیس آگاهی شناسایی کرده اند. با حکم دادگاه امان، معروف به عماد به اتهام زورگیری باقمه و ایجاد رعب و وحشت، محارب شناخته و به اعدام محکوم شد. همچنین در مورد سرقت ها به رد مال، زندان و شلاق محکوم شده است.

در حال حاضر او در زندان به سر می برد تا در صورت تأیید نهایی حکمش، پای چوبه دار برود.

جوان به نام عماد رسیدند. بررسی ها نشان می داد عماد که نام اصلی او امان است به همراه یکی دیگر از دوستانش با موتورسیکلت در سطح شهر تردد کرده و مرتکب سرقت می شوند. با شناسایی هویت عامل زورگیری خشن بزرگراه نیایش، بلافاصله او در مخفیگاهش شناسایی و دستگیر شد.

پسر ۱۸ ساله که اهل افغانستان است و به صورت غیرمجاز وارد ایران شده، در بازجویی های اولیه با اعتراف به زورگیری در بزرگراه های تهران با سلاح سرد مدعی شد برای امرار معاش به همراه یکی دیگر از هموطنانم در تهران شروع به زورگیری کردیم. ۱۰۰ سرقت انجام دادیم که فیلم زورگیری نیایش جنجالی شد.

بعد از گذشت دو هفته از دستگیری این فرد، بلافاصله او در دادگاه انقلاب به ریاست قاضی صلواتی محاکمه شد و در جریان دادگاه مرد افغان